

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІПЛАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Стилістично-прагматичні особливості перекладу»
на 2023/2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Спеціальність	035 Філологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Сухачова Наталія Сергіївна
к.філол. н.

доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-095-63-33-897
Електронна адреса	sukhachova2014@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.im.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Поглиблення мовленнєвої компетенції майбутніх фахівців, шляхом врахування стилістичних та прагматичних особливостей мовних одиниць при перекладі з англійської мови на рідну й навпаки, що сприяє вдосконаленню навичок та вмінь усного й письмового перекладу.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: 1 – залік (ПМК).
Базові знання	Наявність знань про основні поняття й категорії стилістичних та лінгвопрагматичних особливостей перекладу.
Мова викладання	Англійська/українська.

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none">упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами (ПРН-2);застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в	<ul style="list-style-type: none">здатність бути критичним і самокритичним (ЗК-2);здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-03);здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК-06);здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-7);здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК-12);здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах (СК-1);здатність до критичного осмислення історичних надбань та

<p>конкретній філологічній галузі (ПРН-3);</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації (ПРН-6); • характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації (ПРН-9); • збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації) (ПРН-10); • здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних (ПРН-11); • створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів (ПРН-14); • обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу (ПРН-15). 	<p>новітніх досягнень філологічної науки (СК-3);</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів (СК-4); • здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань (СК-6); • здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень (СК-7); • усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату (СК-8).
--	---

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Стилiстичнi проблеми перекладу		
Тема 1. Стилiстичнi особливостi формування англiйського речення при перекладi з української мови	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідь на тему: «Поняття жанру в сучаснiй лiнгвiстицi та перекладознавствi».
Тема 2. Передача метафори при перекладi з української мови на англiйську	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Метафора в сучаснiй лiнгвiстицi»; «Прийоми метафоризацiї»; «Проблема первинної i вторинної номiнацiї. Номiнативнi метафори».
Тема 3. Передача метонiмiї при перекладi з української мови на англiйську	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Метонiмiя в сучаснiй лiнгвiстицi»; «Прийоми метонiмiї».
Тема 4. Переклад фразеологiзмiв	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Основнi способи перекладу фразеологiчних одиниць»; «Описовий переклад – вiдмова вiд перекладу фразеологiзмом».
Тема 5. Вживання iншомовних слiв та дiалектної лексики у перекладi	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування; поточна модульна робота	Пiдготувати доповідi на теми: «Соцiально-культурнi реалiї»; «Дiалектизми i мовнi аномалiї».
Модуль 2. Прагматичнi проблеми перекладу		
Тема 6. Прагматичнi проблеми перекладу	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Прагматичнi аспекти перекладу»; «Прагматична та соцiокультурна адаптацiя в перекладi».
Тема 7. Типи прагматичної адаптацiї	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Локалiзацiя»; «Лiнгвiстична i екстралiнгвiстична локалiзацiя».
Тема 8. Переклад прагматичних iдiом	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідь на тему: «Прагматичнi iдiоми».
Тема 9. Прагматична адаптацiя тексту перекладу: додавання пояснення	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідь на тему: «Прагматична адаптацiя вихiдного тексту».
Тема 10. Основнi види перекладу	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідi на теми: «Технiка перекладу: компенсацiя вiдмiнностей мiж мовами»; «Рiзнi пiдходи до класифiкацiї видiв перекладу».
Тема 11. Типи перекладацьких помилок.	Вiдвiдування занять; захист домашнього завдання; обговорення матерiалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостiйної роботи; тестування	Пiдготувати доповідь на тему: «Помилки при перекладi, якi можуть зiпсувати змiст».

Тема 12. Кодекс етики перекладача	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь на тему: «Кодекс етики багатомовних перекладачів».
-----------------------------------	---	---

Інформаційні джерела

Основні

1. Безугла Л. Р. Безугла Т. А. Функції мови у лінгвопрагматичній моделі рекламного дискурсу. Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія «Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов». 2021 Вип. 92. С. 7 – 15.
2. Дубенко О. Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Вінниця : НОВА КНИГА, 2005. 224 с.
3. Єщенко Т. А. Феномен художнього тексту: комунікативний, семантичний і прагматичний аспекти: монографія / науковий редактор проф. Степаненко М. І. Львів: Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, 2021. 470 с.
4. Караневич М. І. Прагматика перекладу художньої літератури: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад». Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2019. 161 с.
5. Сухачова Н. С. Неологізми англомовної економічної терміносистеми: лінгвопрагматичний аспект. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. 2021. № 7 (345). С. 154–160.

Додаткові

6. Карабан В. І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську мову : навч. посіб. Вінниця : Нова книга, 2003. 608 с.
7. Караневич М. І., Куца О. І. Застосування лексичних трансформацій з метою прагматичної адаптації художнього перекладу. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія». 2018. Вип. 3(71). С. 5 – 10. URL : file:///C:/Users/Natalia/Downloads/nataliakrushynska,+02_Karanevych_Kutsa.pdf
8. Хабарова Н. А. Переклад та його прагмалінгвістичні особливості. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія». 2021. Том 3. № 47. С. 174 – 177.
URL : http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v47/part_3/42.pdf
9. Miram G. Basic translation. Studies in the Pragmatics of Discourse. Mouton, 2001. 54 p.
10. Teaching Pragmatic Competence: A Journey from Teaching Cultural Facts to Teaching Cultural Awareness TESL. Canada Journal, 2013. Vol. 30, Special Issue 7. P. 82–97.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів).
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. З об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватися в онлайн-формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>;
http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity_0.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (5 балів); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (7 балів); завдання самостійної роботи (7 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	41
Модуль 2 (теми 6-12): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (8 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (7 бали); поточна модульна робота (10 балів)	59
Разом	100

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни